

Kennelliiton terveystarkastus

– cavalierien yhteenvetoraportti

Teksti: Kati Holm ja Lotta Allén-Ollas

Kuvat: Taneli Lehtipuu

Suomen Kennelliitto (SKL) toteuttaa terveystarkastuksen koiranomistajille

<http://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/vastaa-terveystarkastukseen>. Tarkastukseen on saatu tähän mennessä cavalierien vastauksia 238 kappaletta.

Tarkastus on edelleen avoinna ja olisi todella tärkeää, että jokainen cavalierin omistaja vastaisi tähän tarkastukseen saadaksemme paremman kokonaiskäsityksen rodun terveystilanteesta.

Kehotammekin kaikkia vastaamaan tähän SKL:n tarkastukseen!

Tarkastuksen tulokset ovat nähtävillä Cavalieriyhdistyksen kotisivuilla terveystarkastuksessa.

Tässä kommentteja ja pohdintaa sairausryhmittäin cavalierien osalta ja vertailua kaikkien muiden rotujen vastauksiin.

Synnynnäiset viat:

Liki 29 % vastanneista vastasi, että cavalieriltaan löytyy napatyry. Vertailuryhmässä (kaikki vastaajat) alle 5 % totesi saman asian.

Cavalierilla on yleisesti napanappuloita, mikä on ollut tiedossakin.

Tämä tarkastus ei siis erotellut 'oikeaa' napatyryä, jossa myös suoli työntyy ulos vatsanpeitteen aukosta, mutta ei vaikuta koiran vointiin millään lailla.

Vertailuryhmään verrattuna näyttäisi siltä että cavalierilla on likimain saman verran

piilokiveksisyyttä (melkein 4 %), ja purentavikoja (yli 4 %) kuin vertailuryhmässä (liki 3 %).

Hammaspuutoksia rodussamme (1,3 %) on kuitenkin hieman vähemmän kuin vertailuryhmässä (4,5 %).

Iho-ongelmat:

Noin 95 % vastanneista vastasi iho-ongelmien osalta että 'ei ole todettu merkittäviä tai toistuvia iho-oireita, pitempiäaikaista kutinaa, ihotulehduksia, korvatulehduksia tai tassujen oireita'. Tämä tarkoittaa, että cavalierissa on hieman enemmän oireettomia ihosairauksien suhteen kuin vertailuryhmässä (87 %). Cavalierilla on ollut lähinnä toistuvia tai kroonisia ulkokorvan tulehduksia (3,8 %). Tässä suhteessa cavalierit siis pärjäsivät hyvin, eivätkä iho-ongelmat ole yleisiä rodussamme.

Silmien ja silmäluomien ongelmat:

Cavalierilla ei ole merkittäviä silmäongelmia tämän tarkastuksen mukaan, mutta vertailuryhmään nähden rodussa on kuitenkin hieman enemmän kuivasilmäisyyttä, perinnöllisiä silmänsairauksia (RD, PRA yms.), ylimääräisiä ripsiä, cherry eyes (kirsikkasilmiä) ja muita määrittelemättömiä silmäoireita.

Suun, hampaiden ja nielun ongelmat:

Vertailuryhmään verrattuna cavalierilla on enemmän hammaskiveä ja suu vaatii jo aiemmin (< 5v.)

hammaskiven poistoa kuin vertailuryhmässä. Myös hampaiden poistoa sekä maito- että pysyvien hampaiden osalta tarvitaan cavalierilla useammin kuin vertailuryhmässä.

Ruoansulatuskanavan ongelmia tai sairauksia:

Yli 90 % vastanneista totesi, että koirallaan ei ole ollut merkittäviä, pitkäkestoisia tai toistuvia

mahavaivoja. Tämä on liki saman verran kun vertailuryhmässä. Jonkin verran herkkämahaisuutta löytyy cavaliereissakin, mutta tätäkin suurin piirtein saman verran kuin vertailuryhmässäkin.

Tuki- tai liikuntaelimestön ongelmia:

Yli 90 % vastanneista vastasi, että koiralla ei ole koskaan todettu merkittävää ontumaa tai liikuntavaikeuksia tassuhaavoja tms. lukuun ottamatta kuten vertailuryhmässäkin.

Kuitenkin vertailuryhmään verrattuna (liki 12 %) cavaliereilla esiintyy huomattavasti enemmän (42 %) polvilumpion sijoiltaanmenoa mutta suurinpiirtein saman verran nivelrikkoa ja spondyloosia.

Lonkkaongelmaa on tämän kyselyn mukaan vähemmän kun vertailuryhmässä (cavaliereilla noin 15 % ja vertailuryhmässä noin 25 %).

Sydänsairaudet:

Cavaliereilla on selvästi enemmän sydämen endokardioosia. 24 % vastanneista vastasi tähän kysymykseen myöntävästi verrattuna vertailuryhmään, jossa endokardioosia esiintyi vain 1,6 %:lla. 72 % cavalierien omistajista vastasi, että koiralla ei ole todettu sydänsairauksia. Vertailuryhmässä tämä luku oli noin 96 %.

Tämä asiahan toki oli tiedossa eikä tullut mitenkään yllätyksenä, mutta cavalierien sydänterveystilanne vaikuttaa silti varsin karulta tästä huolimatta ainakin tämän kyselyn tuloksissa.

Hengityselimien ongelmia ja sairauksia:

Vastanneista 22 %:lla cavalierinsa hengitystiet vaikuttavat ahtailta, hengitys tuhisee ja koira kuorsaa. Vertailuryhmässä vastanneissa vastaava luku oli noin 4 %.

Hengitysteiden ahtaus on siis huomattavasti yleisempi ongelma cavaliereilla kuin muilla roduilla. Myös rasitus ja lämmin sää vaikuttavat hieman enemmän cavalierien (4,2 %) hengitykseen kun vertailuryhmän koirien (2 %).

Virtsateiden ja lisääntymiselimen sairaudet:

Cavaliereiden omistajista noin 90 % vastasi, että koirallaan ei ole todettu virtsateiden tai sukuelinten sairauksia.

Vertailuryhmässä vastaava luku oli noin 85 %. Cavalierien omistajista aavistuksen enemmistö (5 %) oli kuitenkin törmännyt kohtutulehduksiin kuin vertailuryhmän omistajat (3,3 %). Sen sijaan urosten eturauhasvaivat näyttäisivät olevan aavistuksen harvalukuisimmat cavaliereilla (0,8 %). Voidaan siis kaiketi todeta, että virtsateiden ja lisääntymiselinten sairauksien suhteen ei cavaliereilla ole ainakaan muihin rotuihin nähden isoja ongelmia.

Onko koiran jalostuskäytössä havaittu ongelmia?

Vastanneista cavalieromistajista 61 % kertoi, että koiraa ei ole käytetty jalostukseen kun taas vertailuryhmässä 64 % koirista oli jäänyt jalostuksen ulkopuolelle.

‘Koiran jalostuskäytössä tai lisääntymisessä ei ole havaittu ongelmia’ vastasi cavalierien omistajista noin 34 % ja vertailuryhmässä noin 30 %.

Kysymykseen koskien keisaringleikkauksia sekä cavalierit että vertailuryhmä vastasivat, että noin 3 %:ssa tiineyksistä tarvittiin leikkaus, ja että narttu ei tullut kantavaksi 1,3 % tapauksista. Tämä luku oli vertailuryhmässä 1,5 %.

Tästä voimme kaiketi päätellä, että jalostuskäytössä cavalierit pärjäävät ihan yhtä hyvin kun muutkin rodut.

Onko koira steriloitu tai kastroidu ja jos on, miksi leikkaus on tehty?

79 % vastanneista cavaliereista ei ole steriloitu vertailuryhmään verrattuna (72 %). Jos cavalier on kastroidu/steriloitu, on se tehty useasti ennaltaehkäisevänä toimeenpiteenä (9 %) tai kohtutulehduksen takia (6 %) eli puhtaasti lääketieteellisestä syystä.

Myös muista käytännön syistä ja häiritsevistä valeraskauksista johtuen cavaliereja on steriloitu (5 %), mutta vain yksittäistapauksissa ei-toivotun luonteen takia (2,5 %).

Onko koiralla todettu hermostollisia sairauksia?

Noin 92 % vastaajista cavalieriryhmässä ilmoitti, että heidän koirallaan ei ole todettu hermollisia sairauksia. Vertailuryhmässä sama luku oli noin 97 %.

Cavalieereilla esiintyy 3 %:lla epilepsiaa ja 'jokin muu hermostollinen sairaus' 5 %:lla.

Syringomyeliaa ei oltu eritelty tässä kyselyssä, joten voimme olettaa että tämä neurologisesti oireilevien 5 %:n ryhmä (vertailuryhmän vastaava luku noin 1 %) mitä todennäköisimmin suurimmaksi osaksi koostuu syringomyeliaa sairastavista. Tosin varmasti myös oireilevat episodic falling (EF) -koirat lasketaan tähän samaan neurologisesti oireilevien ryhmään.

Sisäelinten sairauksista:

Nämä ovat yleisestikin ottaen varsin harvinaisia koirilla. 96 % cavalieereista vastasi, että eivät ole lainkaan sairastaneet sisäelinten sairauksia.

Onko koiralla todettu hormonaalisia sairauksia?

Tähän kysymykseen 100 % vastaajista totesi, että cavalierillaan ei ole todettu hormonaalisia sairauksia. Hormonaalisiin sairauksiin laskettiin tässä tutkimuksessa muun muassa kilpirauhasen vajaatoiminta, diabetes, Cushingin tauti ja Addisonin tauti. Voidaan siis todeta, että hormonaaliset sairaudet eivät näyttäisi olevan iso ongelma rodussamme.

Onko koiralla todettu kasvainsairauksia?

96 % vastanneista vastasi, että koirallaan ei ole todettu kasvainsairauksia. Yksittäisiä tapauksia maitorauhas- tai ihokasvaimista löytyy, mutta tämän kyselyn mukaan kasvainsairaudet ovat harvinaisempia cavalieereilla kuin vertailuryhmässä, jossa vain noin 90 % vastasi, että koirallaan ei ole todettu kasvainsairauksia. Kasvaimet olivat laadultaan suurimmaksi osaksi lisäksi hyvänlaatuisia (50 %).

Onko koirasta lähetetty verinäyte geenipankkiin?

Cavalierien omistajat ovat olleet laiskempia (8,5 % cavalieereista eli 20/235:sta) kuin muiden rotujen omistajat (23%) lähettämään koiriensa verinäytteitä geenipankkeihin tämän kyselyn perusteella.

Koskien koiran yleistä terveyttä:

Puolet vastanneista (50 %) kokee, että koira on aina ollut terve ja hyvinvoiva. Tämä on kuitenkin hieman vähemmän kuin vertailuryhmän osalta (57 %). Noin 22 % on sitä mieltä, että hänen cavalierillaan ei ole ollut merkittävästi sairauksia.

20 % cavalieromistajista sanoo, että koiransa on sairastanut jonkin verran, mutta sairaus ei ole haitannut arkielämää, hyvinvointia tai elämänlaatua.

Noin 8 % vastanneista kertoo kuitenkin, että heidän cavalierinsa on sairastanut paljon ja sairaudet ovat vaikuttaneet merkittävästi koiran hyvinvointiin ja elämänlaatuun. (vertailuryhmässä sama luku 6 %)

Onko koiran terveys ollut odotuksiesi mukainen?

Tämä oli varsin mielenkiintoinen kysymys! Hieman vajaat 70 % vastasi kysymykseen: 'Kyllä', mutta 13 % vastasi: 'Ei, koira on ollut terveempi kuin osasin odottaa' ja noin 18 %: 'Ei, koira on sairastanut enemmän kuin odotin'.

Ovatko koiran päivittäin vaatima hoito ja arkirutiinit vastanneet ennako-odotuksiasi?

82 % cavalieromistajista oli sitä mieltä, että hyvin on hoidontarve vastannut ennako-odotuksia ja tämä oli varsin saman verran kuin vertailuryhmässäkin.

Onko koiralla sairauskuluja korvaava vakuutus?

Cavalieromistajista 39 % on sairauskuluvakuuttanut koiransa, mutta 61 %:lla ei ole vakuutusta.

Mistä sait parhaiten tietoa rodun terveydentilasta, luonteesta ja ominaisuuksista ennen koiran hankkimista?

Cavalierien kohdalla kasvattajilta: 55 % (vertailuryhmässä 66 %) , rotuyhdistykseltä 53 % (46 %) ja internetistä 48 % (57 %). Nämä kolme ovat siis merkittävimmät tiedonlähteet, joista cavalierien omistajat ammentavat koiraansa koskevan tiedon.

Tässä huomio kiinnittyy luonnollisesti siihen, että cavalieromistajat saavat muihin rotuihin verraten enemmän tietoa erityisesti rotuyhdistykseltämme!

SKL:n tutkimukseen on tähän asti osallistunut 238 cavalieria. Tulokset koskevat vain näiden cavaliereiden terveystuloksia ja statusta.

Vastauksista voi ehkä myös päätellä, että suurin osa vastaajista on ns. 'rotuaktiiveja', koska melkein 40% vastanneista kertoo, että koira on käytetty jalostukseen. Rodun koko populaation jalostuskäyttö on urosten osalta 4-7%:n ja narttujen 10-25%:n luokkaa viimeisten 15 vuoden osalta.

Endokardioosi on iso ongelma rodussamme!

Tämä rotuun fiksoitunut sairaus on ollut jo pitkään tiedossamme cavalierien elinikää lyhentävänä, mutta saanut ehkä viime vuosina kuitenkin vähemmän huomiota kuin olisi ansainnut ja jäänyt ehkä myös muiden terveystietojen jalkoihin, mutta tässä todettu on silti kaikkineen varsin pysäyttävä totuus!

Toinen asia, mihin huomio kiinnittyy väistämättä on, että hengitysteitä koskevaan kysymykseen melko iso osa vastaajista vastasi, että 'hengityselimet vaikuttavat ahtaalle ja koira kuorsaa'.

Tällaista hengitysteiden oirehdintaa ja ainakin unen aikaista ahtautta esiintyy cavaliereilla enemmän kuin muilla kyselyyn vastanneilla roduilla.

Myös suun terveys on huomion arvoinen seikka!

Suuhygieniahan on tutkitusti vaikuttamassa myös sydämen kuntoon.

Napanappulat ja jopa niistä tyriksi oikeastikin todetut ovat cavalierien omistajille tuttua juttua, mutta niiden vaikutus koiran hyvinvoinnille tai yhtään millekään on kyllä todellisuudessa äärimmäisen marginaalinen.

Neurologiset viat ja sairaudet ovat kiistämättä olemassa cavalierrodussa, mutta näiden aiheuttamat ongelmat eivät onneksi ainakaan vielä ja tämän kyselyn valossa näyttäisi olevan kovinkaan yleisiä ja ovat verrattavissa kansainvälisiin syringo-oireilevien cavalierien lukuihin (2-5%). Toivotaan, että nykytila ei huonontuisi, vaan lähinnä paranisi jalostusta ohjaavien sääntöjen ansiosta.

Rodussamme löytyy myös silmäsairauksia jonkin verran, mutta nämä harvemmin uhkaavat edes cavalierien näkökykyä synnyntäisä silmäsairauksia lukuunottamatta. Silmäsairauksiin suhtautumisesta löytyy Cavalieriyhdistyksen verkkosivujen terveysosioista selkeät ohjeet kunkin silmäsairauden osalta. Luusto-ongelmista cavaliereilla on lähinnä polviongelmia.

Lonkkaviat taas vaikuttavat olevan melko vähäinen haitta tällä hetkellä, mikä voi toki johtua myös siitä, että lonkkaröntgen ei kuulu edes suosituksena cavalierien JOS:iin tai JTO:hon.

Ihon sairauksien suhteen cavalierit pärjäävät näemmä keskimäärin varsin hyvin tässä vertailussa, mikä sinällään on melko yllättävää, koska kuten tiedämme cavaliereilla on kaikkien spanieleiden tapaan raskaat luppakorvat.

Ruuansulatus- ja vatsavaivat eivät ole yleisiä rodussamme, kuten eivät sisäelin- tai hormonaaliset sairaudetkaan, mitkä kuitenkin ovat monessa rodussa iso ongelmien aiheuttaja. Syöpäsairaudet näyttäisivät tämän kyselyn, ja myös jalostustietojärjestelmän kuolinsyytietojen mukaan, olevan suhteellisen harvinaisia rodussamme.

Kannattaa pitää silti mielessä, että eri roduissa voidaan tutkia jalostusmielessä hyvin eri sairauksia kuin cavaliereilta. Osalla roduista lonkkakuvaukset ovat pakollisia ja silloin niiden ongelmatkin tulevat luonnollisesti kattavammin esiin. Silmäpeilaus ei ole pakollinen edes kaikilla kääpiöroduilla, joten silmätauteista tulevat näillä esiin vain ne, jotka aiheuttavat ilmiselviä oireita.

Kun tähän SKL:n tutkimukseen on tullut lisää vastauksia cavalierien osalta, päivitämme tämän raportin ja julkaisemme tulokset taas verkkosivuillammekin. Käykäähän siis vastaamassa kyselyyn omien koirienne osalta Kennelliiton nettisivuilla, jos ette ole sitä vielä tehneet!